

Izvorna jezična inačica ove stranice [pt](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

engleski

Sljedeći jezici već su prevedeni.

Swipe to change

Rokovi za provedbu postupaka

Portugal

1 Koje su vrste rokova važne za građanske postupke?

Postupovni rokovi mogu biti obvezujući (*peremptório*), kad se njihovim istekom ukida pravo na izvršenje neke radnje, ili odgođeni (*dilatatório*), kad se njima na određeno razdoblje odgađa mogućnost izvršenja neke radnje ili se odgađa datum na koji počinje teći drugi rok.

Postupovni rokovi podliježu pravilima utvrđenima u člancima od 138. do 143. Zakona o parničnom postupku.

Izračun postupovnih rokova ili rokova koje su odredili sudovi uređen je pravilima utvrđenima u člancima 278., 279. i 296. Građanskog zakonika.

Kad je riječ o rokovima u građanskim stvarima, njihova duljina i učinak na pravne odnose uređeni su člancima od 296. do 333. Građanskog zakonika.

Konkretno, prekluzivni rokovi (*prazos de prescrição*) uređeni su pravilima utvrđenima u člancima od 300. do 327. Građanskog zakonika, a rokovi zastare (*prazos de caducidade*) pravilima utvrđenima u člancima od 328. do 333. Građanskog zakonika.

2 Popis različitih dana koji su u skladu s Uredbom (EEZ, Euratom) br. 1182/71 od 3. lipnja 1971. predviđeni kao neradni dani.

U tu je svrhu Portugal obavijestio Europsku komisiju o sljedećim državnim praznicima:

1. siječnja, 10. travnja (Veliki petak), 12. travnja (Uskrs), 25. travnja, 1. svibnja, 10. lipnja, 11. lipnja (Tijelovo), 15. kolovoza, 5. listopada, 1. studenoga, 1., 8. i 25. prosinca.

Komisija je taj popis objavila u *Službenom listu Europske unije* br. C 31, 2020., stranica 3. koji je dostupan na [poveznici](#).

Države članice dostavljaju taj popis Komisiji svake godine. Neki su državni praznici promjenjivi i ne padaju uvijek na gore navedeni datum.

3 Koja se opća pravila primjenjuju na vremenska ograničenja za različite građanske postupke?

Opće je pravilo u portugalskom građanskom postupovnom pravu da stranke imaju rok od 10 dana za podnošenje akta ili pokretanje sudskog postupka, traženje proglašenja ništavosti, podnošenje zahtjeva za odštetu ili ostvarivanje kojega drugog postupovnog prava ako ne postoji posebna odredba. Rok od 10 dana primjenjuje se i na odgovor na tužbu druge stranke (članak 149. Zakona o parničnom postupku).

4 Ako je akt ili formalnost potrebno provesti unutar danog razdoblja, kada treba započeti?

U pravilu rok za bilo koji odgovor uvijek počinje teći od datuma dostave obavijesti o predmetnom aktu (članak 149. stavak 2. Zakona o parničnom postupku). Tijekom postupka stranke se obavješćuju putem njihovih pravnih zastupnika.

Kad se dostavlja poziv stranci da osobno dođe na raspravu, obavijest pravnom zastupniku i stranci šalje se preporučenom poštom te se u njoj navodi datum, mjesto i svrha dolaska.

Zastupnici se obavješćuju e-poštom (vidjeti Provedbeni nputak (*Portaria*) br. 280/13 od 26. kolovoza 2013., na

http://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_mostra_articulado.php?nid=1967&tabela=leis&so_miolo=S) i u računalnom sustavu bit će zabilježen datum obavijesti uz pretpostavku da je ona dostavljena treći dan od tog datuma ili prvi radni dan nakon toga ako je taj dan neradni.

Poziv preporučenom poštom s potvrdom primitka „smatra se izvršenim na dan potpisa potvrde primitka i smatra se kako je pozvana osoba primila pošiljku čak i ako je potvrdu primitka potpisala treća osoba uz pretpostavku, ako nema drukčijih dokaza, da je pismo odmah dostavljeno primatelju“ (članak 230. stavak 1. Zakona o parničnom postupku).

U slučaju postupka za izvršenje novčanih obveza nastalih na temelju pisanih ugovora u kojima su stranke navele svoju adresu za dostavu, poziv se šalje poštom na navedenu adresu ako vrijednost predmeta postupka nije veća od 30 000 EUR ili, ako je veća od tog iznosa, obvezu neprekinute isporuke proizvoda ili usluga. Ako pozvana osoba odbije potpisati potvrdu primitka ili primiti pismo, poštar to mora zabilježiti prije nego što vrati pismo te se poziv smatra izvršenim na temelju te njegove bilješke o odbijanju. Datum bilješke o odbijanju smatra se relevantnim datumom od kojeg počinje teći određeno razdoblje (članak 229. Zakona o parničnom postupku).

Ako je pismo vraćeno jer ga primatelj nije preuzeo na pošti u propisanom roku ili zato što je osoba, koja nije pozvana osoba, odbila potpisati potvrdu primitka ili preuzeti pismo, poziv se ponavlja slanjem drugog preporučenog pisma s obavijesti o primitku. U tom slučaju ostavlja se pismo na službeno odobrenom obrascu koje sadržava primjerak svih obveznih informacija. Poštar mora zabilježiti datum i točno mjesto na kojem je ostavio pismo te odmah proslijediti potvrdu sudu.

Ako pismo nije moguće dostaviti u poštanski sandučić pozvane osobe, poštar ostavlja obavijest. U toj se situaciji poziv smatra izvršenim na datum koji je zabilježio poštar ili, ako je ostavio obavijest, osmi dan nakon tog datuma (o čemu je pozvana osoba obaviještena u posljednjem poslanom pismu). U tom trenutku počinje teći rok u postupku koji je pokrenut pozivom.

Kad poziv dostavlja pravni zastupnik, sudski izvršitelj ili sudski službenik koji stupa u kontakt s pozvanom osobom, rok počinje teći od trenutka kad osoba koju se poziva potpiše potvrdu o dostavi.

U građanskom postupovnom pravu predviđena je odgoda roka zbog zemljopisne udaljenosti između mjesta poziva i suda na kojem se vodi postupak ili ako se s pozvanom osobom nije osobno stupilo u kontakt. U tim se okolnostima odgođeno razdoblje roka dodaje obvezujućem i ta se dva razdoblja računaju kao jedno.

Poziv objavom u slučaju da je adresa osobe koju se poziva nepoznata vrši se objavom na javno dostupnoj internetskoj stranici (članak 24. Provedbene naredbe br. 280/13 od 26. kolovoza 2013.). U tom se kontekstu poziv smatra izvršenim na dan objave obavijesti. Odgođeno razdoblje roka počinje od datuma dostave. Rok za dostavljanje obrane počinje teći nakon isteka tog minimalnog roka.

5 Može li na početno vrijeme utjecati ili ga izmijeniti način prijenosa ili dostava dokumenata (osobna dostava putem sudskog službenika ili dostava poštom)?

Da. Vidjeti odgovor na prethodno pitanje.

6 Ako vrijeme počne teći uslijed nekog događaja, uzima li se dan kada se taj događaj dogodio u obzir pri izračunu vremenskog razdoblja?

Ne računa se stvarni datum radnje, događanja, odluke, poziva ili dostave (članak 279. točka (b) Građanskog zakonika).

7 Ako se vremensko ograničenje iskazuje u danima, odnosi li se navedeni broj dana na kalendarske ili radne dane?

Ako rok za izvršavanje radnje u postupku završava na dan koji je neradni na sudu, rok se produljuje na sljedeći radni dan (članak 138. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

Sudovi ne rade od 22. prosinca do 3. siječnja, od Cvjetnice do Uskrsnog ponedjeljka i od 16. srpnja do 31. kolovoza.

Sud može, putem obrazloženog naloga i nakon saslušanja stranaka, obustaviti postupovni rok, u skladu s člankom 269. stavkom 1. točkom (c) Zakona o parničnom postupku.

8 Kada se takvo razdoblje izražava u tjednima, mjesecima ili godinama?

Izračun bilo kojeg roka ne uključuje dan (ni sat, ako je rok izražen u satima) kad je nastupio događaj od kojeg počinje teći razdoblje, u skladu s člankom 279. točkom (b) Zakona o parničnom postupku.

9 Kada rok ističe ako je izražen u tjednima, mjesecima ili godinama?

Razdoblje izraženo u tjednima, mjesecima ili godinama koje je počelo od određenog datuma završava u 24:00 sata odgovarajućeg dana u zadnjem tjednu, mjesecu ili godini. Ako taj dan u prethodnom mjesecu ne postoji, razdoblje završava zadnjeg dana tog mjeseca (članak 279. točka (c) Građanskog zakonika).

10 Ako rok istječe u subotu, nedjelju, na državni praznik ili neradni dan, produljuje li se do prvog sljedećeg radnog dana?

Budući da su sudovi otvoreni samo radnim danom, a nedjelja i državni praznici smatraju se neradnim danima na sudu, razdoblja koja završavaju u nedjelju ili na državni blagdan produljuju se na sljedeći radni dan ako se predmetna radnja mora izvršiti na sudu.

Za izračun svih rokova u postupku vrijedi pravilo da se rok za izvršenje radnje u postupku produljuje na sljedeći radni dan ako završava na dan kad su sudovi zatvoreni (članak 138. stavak 2. Zakona o parničnom postupku).

11 Produljuju li se rokovi u određenim okolnostima? Pod kojim je uvjetima moguće iskoristiti takvo produljenje?

Rok u postupku utvrđen zakonom može se produljiti u propisanim slučajevima.

Na temelju dogovora stranaka rok se može produljiti jednom i to na jednako razdoblje (članak 141. Zakona o parničnom postupku).

Nepridržavanje roka može se dopustiti zbog opravdane prepreke kad događaj koji se ne može pripisati stranci ili njezinim zastupnicima onemogućava da se određena radnja izvrši pravovremeno (članak 140. Zakona o parničnom postupku).

Štoviše, u članku 139. Zakona o parničnom postupku navedeno je da se bez obzira na postojanje opravdane zapreke radnja može izvršiti u prva tri radna dana nakon roka, pod uvjetom da se odmah plati novčana kazna kako slijedi:

- ako se radnja izvrši prvi dan, novčana kazna iznosi 10 % sudske pristojbe koja odgovara postupku ili radnji, do najviše 1/2 obračunske jedinice
- ako se radnja izvrši drugi dan, novčana kazna iznosi 25 % sudske pristojbe koja odgovara postupku ili radnji, do najviše 3 obračunske jedinice
- ako se radnja izvrši treći dan, novčana kazna iznosi 40 % sudske pristojbe koja odgovara postupku ili radnji, do najviše 7 obračunskih jedinica.

12 Koje je vremensko ograničenje za žalbe?

Rok za podnošenje žalbe iznosi 30 dana od dana dostave odluke (članak 638. Zakona o parničnom postupku) i 15 dana u hitnim slučajevima i u slučajevima utvrđenima u članku 644. stavku 2. i članku 677. Zakona o parničnom postupku.

Ako se stranka oglušuje te ne treba biti obaviještena u skladu s člankom 249. Zakona o parničnom postupku, rok za podnošenje žalbe počinje teći nakon objave odluke, osim ako njezina ogluha prestane prije kraja tog razdoblja pa joj u tom slučaju presuda ili nalog moraju biti dostavljeni i rok počinje teći od datuma dostave.

U slučaju usmenih naloga ili presuda izrečenih u postupku rok počinje teći od datuma kad su izrečeni ako je stranka bila nazočna ili joj je dostavljena obavijest da dođe na raspravu.

Ako, osim u navedenim situacijama, nije potrebna dostava, rok počinje teći od datuma kad je osoba saznala za odluku.

U istom roku koji je propisan za podnošenje žalbe tuženik može odgovoriti na argumente podnositelja žalbe.

U odgovoru tuženik može osporiti prihvatljivost ili pravovremenost žalbe te procesnu legitimaciju podnositelja žalbe.

Ako je svrha žalbe ostvariti preispitivanje evidentiranih dokaza, rok za podnošenje žalbe i za odgovor povećava se za 10 dana.

Ako tuženik traži proširenje opsega žalbe, podnositelj žalbe može odgovoriti u roku od 15 dana od dostave zahtjeva.

Ako postoji nekoliko podnositelja žalbe ili nekoliko tuženika, svaki zahtjev ima vlastiti rok, čak i ako ih zastupaju različiti odvjetnici. Tajništvo je odgovorno osigurati da se rasprave u svim njihovim predmetima održe u propisanim rokovima.

13 Mogu li sudovi promijeniti vremenska ograničenja, posebice ona za dolazak na sud, ili pak utvrditi određeni datum za to?

Zakonom propisani postupovni rokovi ne mogu se skratiti.

14 Gubi li stranka, koja boravi u mjestu u kojem bi joj se odobrilo produljenje roka, tu prednost ako ju se o radnji koju može poduzeti obavijesti u mjestu u kojem osobe sa stalnim boravištem ne mogu iskoristiti tu pogodnost?

Rok za podnošenje odgovora na tužbu osobi koja je pozvana da ospori određeni građanski postupak može se produljiti ako je poziv dostavljen izvan okruga u kojem se nalazi sjedište suda koji je zaprimio zahtjev.

Produljenje tog roka ovisi o pozivu koji se dostavlja izvan okruga u kojem se nalazi sjedište suda koji je zaprimio zahtjev, a ne o mjestu boravišta pozvane osobe – članak 245. Zakona o parničnom postupku.

15 Koje su posljedice nepridržavanja rokova?

Istekom obveznog roka prestaje pravo na izvršavanje radnji. Međutim, radnja se može izvršiti i nakon isteka roka u slučaju opravdane prepreke i, bez obzira na to, može se pokrenuti u roku od prva tri radna dana nakon isteka roka uz plaćanje kazne (članak 139. Zakona o parničnom postupku).

16 Ako rok istekne, koji su pravni lijekovi dostupni osobama koje su propustile rokove, odnosno strankama koje su odsutne?

Radnja se može izvršiti nakon roka u slučajevima opravdane prepreke, kako je navedeno u točkama 11. i 15.

U skladu s člankom 140. Zakona o parničnom postupku, opravdanom preprekom smatra se događaj koji se ne može pripisati stranci ili njezinim zastupnicima ili opunomoćenicima i koji onemogućava da se određena radnja izvrši pravovremeno. U tom slučaju stranka koja tvrdi da je došlo do opravdane prepreke mora odmah dostaviti dokaze o tome.

Bez obzira na opravdanu prepreku, radnja se može izvršiti u roku od prva tri radna dana nakon isteka roka uz plaćanje kazne, kako je prethodno navedeno, i sud može iznimno odlučiti sniziti kaznu ili podnositelja osloboditi plaćanja kazne u slučaju očitih finansijskih poteškoća ili kad se iznos smatra očito nerazmjernim, posebno u postupcima u kojima nije obvezno imenovanje zakonskog zastupnika i ako radnju izvršavaju same stranke.

Druge poveznice

[Glavna uprava za pravosudnu politiku](#)

[Glavna uprava za pravosudnu administraciju](#)

[Portugalsko Službeno glasilo](#)

[Baza podataka pravnih dokumenata](#)

[Zakon o parničnom postupku](#)

[Građanski zakonik](#)

Posljednji put ažurirano: 02/03/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.